
Misel ob dokumentu »Davčno svetovanje v Sloveniji, Dan ZDSS, 23.11.2023«:

....**Če davčni svetovalec služi kot vratar in moralna avtoriteta, se lahko odstotek dohodka, ki ga prijavi stranka-plačnik davkov, ob prisotnosti davčnega svetovalca, poveča.**

1

Če pa davčni svetovalec dejansko služi **zgolj za »zniževanje« davčnih kazni**, naloženih davkoplačevalcu, bi se lahko odstotek dohodka, ki ga prijavi stranka (davčni administraciji), zmanjšala.

Naši eksperimentalni rezultati kažejo, da so davčni svetovalci v primerjavi s »podkupljivimi« inšpektorji (corrupt auditors), **boljši (z vidika ravnanj strank) pri vplivu na »skladnost poslovanja v zvezi z davki« pri stranki**, v primerjavi s skladnostjo, ko smo preučevali vpliv v primeru »podkupljenega« davčnega inšpektorja.

To nakazuje, da davčni svetovalci res služijo kot »moralni vratarji« davčnega sistema¹.

---

¹ Več v Impact of Tax Advisers and Corrupt Tax Auditors on Taxpayer Compliance Canadian Tax Journal/Revue fiscale canadienne, 2020, Vol. 68, No. 3, p. 801-832 [Impact of Tax Advisers and Corrupt Tax Auditors on Taxpayer Compliance by Viswanath Trivedi, Amin Mawani :: SSRN](#)

Davčno svetovanje v SLOVENIJI, DAN ZDSS 2023

Davčno svetovanje in »privilegij zaupnosti« – katero glavno »orodje« ima davčni svetovalec, da omogoča pravno varno in kvalitetno davčno informacijo za plačnika davkov (podjetja) ?

Davčni svetovalci so strokovnjaki za davčno pravo (tax law), davčno načrtovanje (tax planning) in skladnost poslovanja v zvezi z javnimi dajatvami (tax compliance)². Da bi stranke vedele, kdo ima znanje, izkušnje in osnovne pogoje za izvajanje poklica davčni svetovalec, države običajno uredijo (regulirajo) poklic v zakonih³, kjer določijo nujne vstopne pogoje za poklic (izobrazba, znanje, izkušnje itd.), združljivost z dejavnostjo davčnega svetovalca, poklicno ravnanje, sankcije v primeru kršitev poklicnega ravnanja, konflikt interesov, višina plačila za storitev oz. provizije, varovanje strankinih interesov oz. informacij (privilegij zaupnosti), zavarovanje odgovornosti, oglaševanje, sklenitev pogodbe o svetovanju, firma svetovalca in morebitna »lastniške« omejitve družbe za svetovanje, način izvajanja čezmejnih storitev in druge rešitve, kot jih določi področni zakon v posamezni državi.

Poklic pridobiva nove naloge in je pomemben tudi za druga področja – ne nujno davčna področja.

Zakonodaja, ki ureja, primeroma, preprečevanje pranja denarja (AML zakonodaja), nalaga poklicu dodatne aktivnosti s ciljem preprečevanja pranja denarja. Podobno določa ZdavP-2 določene obveznosti poročanja o določenih davčnih shemah za izvajalce davčno-svetovalnih storitev.

V določenih državah izvaja poklic tudi izvedeniška mnenja za sodišča, izvaja cenitve premičnin in nepremičnin za potrebe davčnih postopkov, upravlja družbe, ki upravljajo z

² Hitra analiza »poklica«, pridobljena preko GOOGLE raziskovalca, pokaže tri glavne naloge za davčne svetovalce v sodobnem času. Seveda pa davčni svetovalec izvaja tiste storitve, ki mu jih lokalni zakon »pripozna«. Država določi osnovne vstopne pogoje za poklic in potrebno znanje ter izkušnje, posledično pa država tudi pove, katere storitve izvaja poklic s ciljem, da so storitve kvalitetne in pravno varne za stranke.

³ Več o tem v gradivu ob Dnevu ZDSS 2023: <https://zdss.si/tax-forum-zdss-pomen-svobodnega-poklica-davcni-svetovalec-glede-na-trenutno-ureditev-in-zakaj-je-regulacija-poklica-kljuc-za-zagotovitev-dejanskega-udejanjanja-pravic-placnikov-davkov-in-za-zagotov/>

nepremičninami (kjer gre za t.i. javni interes), zastopa stranke pred davčnimi in sodnimi organi, svetuje Vladam, vlaga odškodnine v imenu podjetij iz t.i. COVIDNIH ukrepov in sestavlja druge obrazce, ki jih potrebuje »država« v primeru izrednih razmer okoliščin (npr. v primeru poplav, bi lahko davčni svetovalec sestavljal vloge za povrnitev škode) itd.

Poklic davčni svetovalec je strokovnjak na področjih, kjer plačniki davkov, potrebujejo strokovno pomoč. Poklic davčni svetovalec je »**nastal zaradi kompleksnosti davčnih pravil**, s katerimi države pobirajo različne vrste javnih obveznih dajatev. Poklic je »namenjen« varovanju pravic plačnikov davkov, ki brez strokovne pomoči ne more udejanjiti prvo pravico plačnika davkov – plačati samo toliko davkov, kot to določa zakon in niti enega evra več.

Države pobirajo javne dajatve po pravilih, ki jih običajno določimo v **davčnih postopkih** (ZdavP-2). Davčni postopek sestavljajo pravna pravila (in načela), ki varujejo interese šibkejše stranke (plačnik davkov) in seveda morajo varovati tudi t.i. javni interes. Predvsem pa mora postopek zagotoviti ustavno-pravno pravilno pobiranje javnih dajatev, kar seveda pomeni tudi dejansko (učinkovito, brez ovir) udejanjanje pravic plačnikov davkov.

V koliko »država v EU« nima uvedenih mehanizmov, ki omogočajo **dejansko** varovanje pravic plačnikov davkov, »krši« svoje lastne temeljne predpise (Ustanovno pogodbo EU, Ustava RS)⁴, kar ugotavlja tudi Ustavno sodišče v zadnji odločbi, ki je v celoti razveljavilo Zakon o davčnem postopku zaradi t.i. omogočanja prekomerne obogatitve države.

3

Zaradi izredno zahtevne materije (davčno pravo) se običajni plačnik davkov (npr. podjetje) ne znajde in lahko plača več ali manj davkov, kot to določa namen zakonov. Strokovni pomočnik pri plačilu davkov (davčni svetovalec) strankam svetuje koliko in kdaj mora, del svojega premoženja (davek) nameniti za financiranje skupnega. Če podjetja nimajo »na razpolago« strokovnega pomočnika, lahko podjetje davke plača v »nepravilnem« znesku oz. lahko plača davek z zamudo.

V kontinentalnem delu Evrope (Nemčija⁵, Avstrija ipd.) ima svobodni poklic davčni svetovalec praviloma t.i. javno-veljavni pomen, kar pomeni (med drugim), da mora davčni svetovalec varovati interese stranke in tudi interese »države«.

Ključni funkciji poklica se kažejo v naslednjih elementih:

⁴ Več o tem v gradivu ob Dnevu ZDSS 2023: <https://zdss.si/tax-forum-zdss-pomen-svobodnega-poklica-davcni-svetovalec-glede-na-trenutno-ureditev-in-zakaj-je-regulacija-poklica-kljuc-za-zagotovitev-dejanskega-udejanjanja-pravic-placnikov-davkov-in-za-zagotov/>

⁵ Področja, ki jih mora poznati davčni svetovalec v Nemčiji je mogoče ugotoviti iz izpita za davčnega svetovalca. Subjects of the *Steuerberaterprüfung* are according to § 37 para 3 StBerG.: Tax Procedural Law (including criminal law for tax offences); Taxes on income and capital, notably individual income tax, corporation tax, business tax ("Gewerbesteuer"); Fiscal valuation law, inheritance tax and property tax; VAT, registration duties, fundamentals of customs legislation; Commercial law as well as fundamentals of civil law, company law, the bankruptcy law and the law of the European Union; General Management and Business Administration; Bookkeeping and Accounting; Economics; Professional law.

1. Davčni svetovalec, kot izvedenec za davke, predstavlja ključno vstopno točko za informiranje plačnike davkov (podjetja in posameznike) o tem, koliko davkov morajo slednji odvesti »državi«. Poleg davčne administracije, je namreč poklic davčni svetovalec tisti, ki realizira **pravico do informiranja**. Ki je ena izmed ključnih pravic plačnikov davkov, kot so, med drugim, zapisana v KODEKSIH PRAVIC PLAČNIKOV DAVKOV uvedenih že v preko 120 držav. Davčni svetovalec **mora imeti tudi orodje**, s katerim pridobi zaupanje strank. Navedeno ključno orodje - »**privilegij zaupnosti**« - omogoča stranki predati davčnemu svetovalcu, pravno-varno, vse potrebne podatke za odmero javne dajatve.
2. Davčni svetovalec ima javno-veljavni pomen zato, ker izvaja javno funkcijo (informira plačnike davkov itd.). Ki pa se reflektira tudi v interesu države, da so davki plačani, skladno z nameni uvedenih zakonov. Pomembni del »poklica« je **varovanje interesov države (preko pravil in strokovno-etičnih standardov)**, saj mora davčni svetovalec izvajati zakon (skladno z namenom zakona), kar pa seveda predpostavlja varovanje tudi t.i. javne koristi. Država ima posledično pravico presoje ali določena oseba izvaja svoj poklic ustavno-pravno skladno (etično in strokovno), zato regulacija poklica omogoča tudi izločanje t.i. neetičnih davčnih svetovalcev.

Ključno orodje (privilegij zaupnosti) za udejanjanje pravic plačnikov davkov – preko davčnega svetovalca

---

4

Nekateri »nepravni« strokovnjaki, kot so davčni svetovalci, so dolžni ohraniti **posebno strokovno pravico do zaupnosti (professional privilege)** zaradi svojih pravil poklicnega ravnanja. Med varovane aktivnosti davčnega svetovalca sodi t.i. privilegij zaupnosti⁶, ki zagotavlja, da se pisni nasveti, analize in priporočila, brez soglasja stranke, ne smejo predati tretjim osebam.

Inštitut »posebne strokovne pravice do zaupnosti« mora biti zavarovan z zakonom, kar pa ni mogoče, če in ko poklic (davčni svetovalec) ni »reguliran«. Zakon mora določiti izjeme pri uveljavljanju posebne pravice svetovalca oz. mora zakon določiti katera pisanja oz. »komunikacije« so zavarovane pred davčnimi oz. sodnimi ali drugimi organi (in v katerih primerih ne). Zakon mora postaviti tudi minimalne pogoje za izvajanje poklica (izkušnje, znanje, drugi pogoji, kot so zavarovanje odgovornosti, oprema itd.) s ciljem krepitve strokovnosti davčnega svetovanja. Ali bi sprejeli zdravljenje s strani zdravnika, ki nima

---

⁶ Privilegij zaupnosti se v Nemčiji odraža v pravici do zavrnitve razkritja takih informacij v civilnih (oz. davčnih) in kazenskih postopkih. Vendar je treba opozoriti, da zaradi predpisov nemškega zakonika o civilnem postopku in zakona o pravni službi, »nepravni« strokovnjaki ne smejo svetovati o pravnih vprašanjih, brez posebnega dovoljenja.

izkazanih znanj in izkušenj? Zagotovo ne. Enako velja (nesodelovanje z osebo, ki ni strokovna) tudi za področje najemanja davčno-svetovalnih storitev.

V Sloveniji je izvajanje ključnega orodja (privilegij zaupnosti) oteženo, saj ne vemo niti tega, **kdo naj bi bil davčni svetovalec**. Posledično strankam ni zagotovljena ustrezna pravna varnost, saj stranka ne ve, katera oseba mu lahko zagotovi »privilegij zaupnosti« (pri naročanju storitev), ki predstavlja temelj – za »kreiranje« zaupanja.

Privilegij zaupnosti je orodje svetovalca, ki varuje interese strank. Ko govorimo o podjetjih, lahko zatrdimo, da slovenska podjetja, tudi ali predvsem zaradi neregulacije poklica davčni svetovalec (in računovodja), niso ustrezno deležna »privilegija zaupnosti«, kar seveda pomeni, da podjetja in posamezniki izredno oteženo prejemajo kvalitetne, točne in celovite davčne informacije, preko davčnega svetovalca ali računovodje.

Brez obravnavanega »privilegija« je izgradnja zaupanja med stranko in svetovalcem izredno oteženo, posledično pa svetovalec ne more zagotoviti kvalitetnega davčnega nasveta strankam. Ker (stranka) ne ve, kako so varovani njeni zaupni in lahko tudi osebni podatki. Davčni svetovalec mora namreč spoznati stranko v celoti oz. celovito (kar brez zaupanja ni mogoče), kar običajno terja tudi poseg v najintimnejšo zasebnost stranke- npr. zakonski stan.

Povedano drugače, je inštitut »privilegirane zaupnosti« ključno orodje, ki davčnemu svetovalcu omogoča nudenje pravno-varne in kvalitetne davčne storitve - **svoji stranki**.

5

Pravica do informiranja, kot ključna pravica plačnika davkov, ki mu omogoča plačati samo toliko davkov, kot to določa namen zakona in niti enega evra več

Katere posledice bi lahko bile ob uvedbi reguliranega svobodnega poklica davčni svetovalec (licencirani davčni svetovalec - LDS) in računovodja (licencirani računovodja - LR) v Sloveniji?

Naštejmo nekaj možnih rešitev, ki bi jih lahko umestili v Zakon o davčnem svetovanju Slovenije, kot izhaja iz rešitev v nekaterih državah:

1. Stroški za računovodenja in davčno svetovanje je **davčno odbitno (DDPO, Dohodek iz dejavnosti) za stranko**, če izvaja storitev certificirani računovodja ali davčni

- svetovalec⁷. Ukrep bi izboljšal kvaliteto davčnih napovedi, posledično pa bi se zniževala siva ekonomija.
2. Vprašanje »monopola poklica« je smiselno reševati⁸ na način, **da plačniku davkov ne preprečimo uporabo drugih-nelicenciranih storitev računovodenja ali davčnega svetovanje**, kar pa za državo predstavlja višje tveganje. Logično bi zato bilo, da v teh primerih davčna administracija izvaja dodatne kontrole pri nelicenciranih ponudnikih v primerjavi z licenciranimi ponudniki. Uvedli bi lahko tudi intenzivnejše davčne preglede že ob ustanovitvi podjetja (če naročnika storitev prejema storitve pri ne licenciranem ponudniku). Prav tako bi lahko uvedli strože nadzore davčni obračuni oz. napovedi, v kolikor napovedi oddajajo nelicencirani ponudniki.
  3. **Znižanje stroškov zastopanja stranke v primeru davčnih nadzorov**, saj bi se lahko uvedli posebni kanal komunikacije (in direktorij) med svetovalcem in finančno upravo (vključno z E-vpogledom v spis stranke), posledično pa bi se, zaradi zaupanja med FURS in LDS, postopki odvijali veliko hitreje. Nujno potrebujemo tudi ureditev pravilne dodelitve pooblastil, kar trenutno ni urejeno pravilno.
  4. **Znižanje stroškov za podjetja v primeru preoblikovanja poslovanja** v kolikor bi zakonodajalec omogočil davčnemu svetovalcu izvesti tudi vsa druga opravila, ki jih mora trenutno izvajati npr. revizor ali cenilec (v primeru preoblikovanj...).
  5. Če bi uvedli zakon o davčnem svetovanju (vključno z regulacijo računovodenja, v nadaljevanju ZDS), bi se natančno določili **obveznosti svetovalca (vključno z zavarovanjem dejavnosti)**, ki jih mora opraviti za stranko, kar **bi povišalo pravno varnost za stranke zaradi višje odgovornosti izvajalca storitev**. Prav tako bi se z določitvijo vstopne pogoje za dejavnosti, kot so izkušnje, znanje in potrebna opreme za izvajanje storitev, povišala kvaliteta storitev (strokovnega nadzora zbornice nad delom svetovalca).
  6. Če bi uvedli ZDS, **bi nadzorni mehanizmi izločali neetične in ali nestrokovne davčne svetovalce in računovodje**, kar bi zagotovilo višji nivo kvalitete storitev ponudnikov in bolj celovite ter pravočasne davčne obračune ter davčne napovedi. Z navedenim ukrepom je omogočena zaščita strank pred t.i. nestrokovnimi izvajalci.
  7. Če bi uvedli ZDS, **bi izboljšali sodelovanje med upravnimi in sodnimi organi ter tudi med drugimi poklici** (npr. odvetniki), saj bi jasno razmejene »pristojnosti«, zagotovila boljše sodelovanje med strokami. Upravni in sodni organi ter predvsem stranke pa bi pridobile »poklic«, ki najbolje pozna »davčno pravo«, kar zagotavlja kvalitetnejše odločbe in sodbe.
  8. Če bi uvedli ZDS, bi preko jasno definiranega »**privilegija zaupnosti**« izboljšali pravno varnost za stranke in kvalitetnejše davčne napovedi za »državo«, hkrati pa bi zagotovili celovitejše (točne) davčne obračune in napovedi.
  9. Če bi ZDS omogočil davčnim svetovalcem izvajati tudi »**izvedeniška mnenja v zvezi s cenitvami davčnih kategorij**« (primeroma napovedi t.i. kapitalskih dobičkov), bi

⁷ V Avstraliji velja navedeno pravilo. Glej več v

<https://www.elibrary.imf.org/display/book/9781557755872/ch05.xml>

⁸ V vsakem primeru je potrebno v prehodnih določbah določiti katere storite izvaja računovodja ali davčni svetovalec izključno oz. je potrebno določiti prehodno obdobje, v katerem bodo lahko računovodje in sli davčni svetovalci uskladili svoje »stanje« z zahtevami zakona.

- lahko stranka prejela kvalitetno in »cenejšo« storitev, brez potrebnega angažiranja dodatnih izvedencev. FURS bi prejel napovedi, ki ne bi potrebovale dodatnih kontrol.
10. Če bi ZDS omogočila davčnemu svetovalcu zastopanje strank pred Upravnim ali celo Vrhovnim sodiščem, bi s tem zagotovili veliko boljšo »enakost orožij«, kot to velja do-sedaj, ko izvedenec za davčno pravo (če nima pravosodnega izpita) ne more zastopati stranke pred Upravnim sodiščem.
  11. Če bi ZDS (in ali Davčno svetovalni standardi) določil zahtevo, da mora LR ali LDS izvesti določene **notranje kontrole ob sestavi davčnih obračunov**, bi lahko storitev navedenih profilov **močno znižalo t.i. sivo ekonomijo** v sferi delovanja podjetij.
  12. Če bi davčna administracija in Slovenska davčno-svetovalna zbornica uvedli skupne projekte za znižanje sive ekonomije (skupaj z drugimi gospodarskim zbornicami) ter projekte za izboljšanje poštenosti davčnega sistema, bi lahko dosegli tudi **znižanje določenih stopenj davkov oz. bi izboljšali t.i. elemente poštenega davčnega sistema**.
  13. Če bi ZDS uvedel obveznost upravljanja **določenih t.i. javno upravičenih storitev preko licenciranega davčnega svetovalca** (kot primeroma upravljanje stavb⁹), potem bi stranke (državljeni, lastniki večstanovanjskih stavb) bile deležne višjega zaupanja v upravljanje, hkrati pa bi se lahko stroški upravljanja stavb pocenili, predvsem pa ne bi prihajalo do neetičnega upravljanja s skupnim premoženjem.
  14. Če bi ZDS ali ZDavP-2 uvedel **posebno pravico strank, ki se realizira preko davčnega svetovalca** (npr. obveznost FURS do odgovora na davčno vprašanje, ki ga zastavi davčni svetovalec), potem bi stranke pridobile pravno-varno, pravočasno in celovito davčno informacijo, kot jih določajo t.i. KODEKSI PRAVIC ZA PLAČNIŽKE DAVKOV.
  15. Če bi ZDS ali ZDavP-2 uvedel **pravni položaj davčnemu svetovalcu v postopkih davčnega nadzora ustrežnejše** (npr. uvedba nove sankcije v smeri bistvene kršitve pravil postopka v primeru »ne obravnave« dokaza s strani pooblaščenega osebe, ki ga posreduje davčni svetovalec), potem bi lahko stranka pridobila realno orodje za zakonito izveden davčni postopek že na I. stopnji.
  16. Če bi ZDS uvedel reguliran oz. svoboden poklic davčni svetovalec, **bi sodišča pridobila izvedenca na davčno-pravnem področju**, ki sestavi svoja izvedeniška mnenja strokovno in ustavno-pravno pravilno.
  17. Če bi ZDS uvedel pravilo, po katerem bi moral (oz. bi lahko) Minister za finance ali drugi minister, pristojen za druge javne dajatve, pripravljati **plan sprememb davčne zakonodaje, ob upoštevanju strokovnega stališča Slovenske zbornice davčnih svetovalcev**, potem bi Slovenija pridobila močan steber za krepitev davčnega sistema.
  18. Z regulacijo poklica bi lahko tudi **omejili »reklamiranje« storitev davčnega svetovanja** (npr. po vzoru Nemčije), pod pogojem, da bi bile določene storitve omejene samo na licencirane svetovalce oz. računovodje. S tem se zagotovi enakost pred zakonom med ponudniki storitev.

---

⁹ Glej primeroma naloge nemških davčnih svetovalcev.

19. Z uvedbo strokovno utemeljenih pogojev za svetovalce, **pri podajanju vlog za javna sredstva** (npr. v kmetijstvu, v primeru poplav ali povračil v zadevi COVID19), bi lahko pocenili stroške izdelave vlog za stranke¹⁰.
20. Z uvedbo **pravila o nezdružljivosti dejavnosti davčnega svetovalca z dejavnostjo svojih strank (oz. splošna prepoved gospodarske ali obrtne dejavnosti)** bi preprečili nezaupanje med stranko in svetovalcem, ki lahko nastane zaradi tveganja odtujitve poslovnih skrivnosti strank. Zakon mora urediti tudi t.i. konflikt interesov, po vzgledu 57. člena nemškega zakona, ki ureja davčno svetovanje¹¹.

¹⁰ Glej primer zakon o davčnem svetovanju v Nemčiji, ki ima posebna pravila za t.i. kmetijske subvencije.

¹¹ 57 Splošne poklicne dolžnosti

(1) Davčni svetovalac in davčni zastopnik mora svoj poklic opravljati neodvisno, odgovorno, vestno, zaupno in brez oglaševanja, ki je v nasprotju z njegovim poklicem. Obveznost varovanja tajnosti velja za vse, kar je postalo znano pri opravljanju poklica. Ne velja za dejstva, ki so očitna ali zaradi svoje pomembnosti ne zahtevajo zaupnosti.

(1a) Davčni svetovalac in davčni zastopnik ne sme ukrepati, če gre za nasprotje lastnih interesov.

(1b) Če davčni svetovalac ali davčni zastopnik svetuje ali zastopa več strankam v isti zadevi, je v primeru nasprotja interesov dolžan izrecno opozoriti na nasprotje interesov strank in lahko nastopa le kot posrednik.

(1c) Odstavka 1a in 1b se uporabljata tudi za davčne svetovalce in davčne zastopnike, ki opravljajo svoj poklic skupaj z davčnim svetovalcem ali davčnim zastopnikom, za katerega velja prepoved opravljanja dejavnosti v skladu z odstavkom 1a ali ki sme delovati le kot posrednik. v skladu z odstavkom 1b. Prepoved opravljanja dejavnosti po 1. stavku ostane v veljavi, če davčni svetovalac ali davčni zastopnik, za katerega velja prepoved opravljanja dejavnosti, preneha skupno opravljati poklic. Stavka 1 in 2 ne veljata, če so zadevne stranke privolile v dejavnost po izčrpnih informacijah v besedilni obliki in ustreznih previdnostnih ukrepih, ki zagotavljajo spoštovanje zaupnosti. Prepoved opravljanja dejavnosti v skladu z odstavkom 1a ali odstavkom 1b, ki obstaja v zvezi s podjetjem za poklicno prakso, ne velja več, če so izpolnjene zahteve iz 3. stavka. V kolikor je treba preučiti prepoved opravljanja dejavnosti ali omejitev opravljanja posredniške dejavnosti, se lahko dejstva, za katera velja obveznost varovanja tajnosti, razkrijejo davčnemu svetovalcu ali davčnemu zastopniku tudi brez soglasja stranke.

(2) Davčni svetovalac in davčni zastopnik se mora vzdržati vseh dejavnosti, ki niso združljive z njihovim poklicem ali ugledom poklica. Izkazati se morajo, da so vredni zaupanja in spoštovanja, ki ga njihov poklic zahteva, tudi izven poklicnih dejavnosti.

(2a) Davčni svetovalac in davčni zastopnik se mora dodatno izobraževati.

(3) **Ti so zlasti združljivi s poklicem davčnega svetovalca ali davčnega zastopnika**

1. delo revizorja, odvetnika, uveljavljenega evropskega odvetnika ali zapriseženega računovodje;

2. samostojna dejavnost, ki vključuje zaščito interesov tretjih oseb, vključno s svetovanjem;

3. poslovno svetovalna, strokovna ali fiduciarna dejavnost ter izdaja potrdil o skladnosti z davčnimi predpisi v pregledih premoženja in izkazih poslovnega izida;

4. dejavnost učitelja oziroma asistenta na univerzah in znanstvenih inštitutih, če asistent opravlja raziskovalne in pedagoške naloge, ki so mu dodeljene pretežno samostojno; Vendar pa delo učitelja ali asistenta na državnih upravnih tehničnih fakultetah ni združljivo z usposabljanjem za javno službo;

5. samostojna pisateljska dejavnost ter samostojna predavateljska in pedagoška dejavnost;

6. izvajanje pedagoških in predavanj za pripravo na izpit za davčnega svetovalca ter izpit za revizorja in zapriseženega revizorja ter za nadaljnje usposabljanje članov zbornic davčnih svetovalcev in njihovih zaposlenih.

(4) Štejejo se zlasti dejavnosti, ki niso združljive s poklicem davčnega svetovalca in davčnega zastopnika.

1. komercialna dejavnost; Pristojna zbornica davčnih svetovalcev lahko dovoli izjeme od te prepovedi, če se ne pričakuje, da bo dejavnost kršila poklicne dolžnosti;

2. dejavnost uslužbenca, razen v primerih iz 4. odstavka 3. člena ter 58. in 59. člena. **Dejavnost uslužbenca davčne uprave je vedno nezdružljiva s poklicem davčnega svetovalca ali davčnega zastopnika.**

21. Z uvedbo reguliranega poklica davčni svetovalec bi lahko določili tudi **obvezo svetovalca za izvedbo določenih javno-upravičenih storitev**, npr. zastopanje strank pred davčnim organom ali sodiščem, ki ne zmorejo plačati storitve davčnega svetovanja. V tem primeru mora država povrniti stroške zastopanja.
22. Z uvedbo SZDS (Slovenske davčno-svetovalne zbornice) bi lahko **uredili tudi strokovne spore med davčnimi svetovalci oz. strokovne spore med FURS in davčnim svetovalcem (seveda ne v konkretnih zadevah) preko inštituta t.i. drugega mnenja**, ki se izda v organizaciji zbornice.
23. Z uvedbo strokovnega pomočnika v davčnih zadevah, bi slovenska podjetja:
- prihranila čas (strokovnjak hitreje izpolni davčne obveznosti),
  - izognila bi se dodatnim stroškom v primeru naknadnih davčnih inšpekcij,
  - prejela bi »učitelja«, ki bi pomagal podjetniku krmariti v davčni zakonodaji,
  - prejela bi podatke, ki omogočajo davčno planiranje (vključno s preoblikovanji poslovanja), kar vključuje tudi informacijo o bodočih davkih,
  - pridobila orodje za krepitve integritete, ki je pomembna za rast blagovne znamke npr. »dober in etični plačnik davkov«,
  - predvsem pa bi se lahko podjetje posvetilo svojemu poslanstvu, saj bi vedelo, da izpolnjuje vse obveznosti (in je hkrati deležno vseh pravic), kot jih določa davčna zakonodaja. **Angažma davčnega svetovalca je investicija v dolgoročno varno in predvidljivo poslovno okolje.**
  - itd.
24. Itd.

Namesto zaključka PRO ET CONTRA – regulacija svobodnega poklica davčni svetovalec

Regulacija poklica davčni svetovalec in računovodja bi (PRO):

1. **Povečalo profesionalnost in znanja**, kar bi zagotovilo (oz. sploh omogočilo) dejansko udejanjanje pravic plačnikov davkov v davčnih in davčno-sodnih postopkih,
2. **Zaščitila stranke** preko inštrumentov za zagotavljanje **odgovornega ravnanja davčnega svetovalca** (zavarovanje odgovornosti itd.),
3. Zagotovila bi **pravno-varne storitve preko etičnih standardov**, kar bi zagotovo znižalo sivo ekonomijo in izboljšalo mednarodno konkurenčnost slovenskih podjetij. Zagotovo bi povišalo t.i. pravno varno davčno okolje (predvidljivost plačil dajatev v Sloveniji).
4. **Preprečilo bi zlorabe in napake**, kar bi povišalo davčne prilive (in znižalo sivo ekonomijo) in hkrati bi zagotovile, da stranke ne plačajo več davkov, kot to določa zakon¹²,
5. **Izboljšali bi mednarodno povezljivost strank**, saj bi zagotovili ustrezne strokovne pomočnike pri mednarodnem poslovanju slovenskih podjetij.

10

Regulacija poklica, bi lahko tudi (CONTRA):

1. **povišala stroške za podjetja**, saj bi se stroški dodatnega izobraževanja in izvajanja zakona, prenesli v stroške podjetij, uporabnikov računovodskih in davčno-svetovalnih storitev. Navedeno posledico je mogoče regulirati preko regulacije cene. Seveda pa bi bilo potrebno opraviti analizo cen/kvaliteto storitev v regiji. Trenutno cena za računovodje in davčno svetovanje ne dosega niti ravni cen, kot veljajo v manj razvitih državah v regiji.
2. **Poslabšala bi dostop do storitev računovodenja in davčnega svetovanja**, zato bi morali uvesti dolgo prehodno obdobje, kjer bi morali predvideti tudi zmožnost izpolnjevanje pogojev za več kot 30.000 oseb, ki trenutno izvajajo storitve računovodenja ali davčnega svetovanja.
3. **Znižala prilagodljivost delovanja davčnih svetovalcev**, saj bi lahko sleherne spremembe, ki bi jim botrovale spremenjene okoliščine, potrebovale tudi spremembe zakonodaje.
4. **Omejevala »konkurencu«**, zato bi bilo potrebno (vsaj v prehodnem obdobju) omogočiti izvajanje računovodskih in davčno-svetovalnih storitev tudi za druge osebe, ki ne bi bile licencirane. Tudi po koncu prehodnega obdobja je potrebno omogočiti oddajo davčni obračunov tudi za osebe, ki same predlagajo davčne obračune oz. napovedi, smiselno pa je za tovrstne primere uvesti dodatne nadzore, uvesti bi morali drugačne pogoje ob registraciji podjetij (kar bi omogočilo tudi boljše izvrševanje AML zakonodaje) itd.

¹² Samo v primeru lastnih deležev in prirasta deležev je »država« pobrala (v zadnjem obdobju) za okoli 200 mio EUR davkov nezakonito! Učinek zadnje odločbe US v zvezi z 74. členom ZDavP-2, še ni ugotovljen.

5. **Povzročili pretirano birokratizacijo**, saj bi morali v primeru spremenjenih okoliščin (npr. izvajanje ukrepov zoper SARS COV2 ali ukrepov v primeru naravnih nesreč), davčne svetovalce ali računovodje dodatno pooblastiti za dodatne naloge (npr. vloge za povračilo škode v primeru COVID 19 ali poplav).

PRO ET CONTRA analiza regulacije ali ne-regulacije poklica davčni svetovalec pokaže, da mora Republika Slovenija najti **RAVNOVESJE** med inštituti, ki bi zavarovali šibkejše stranke v davčnih in davčno-sodnih postopkih, ne da bi pretirano omejili dostopnost do davčno-svetovalnih in računovodskih storitev in ne da bi nesorazmerno povzročili povišanje stroškov računovodskih in davčno svetovalnih storitev.

Vse morebitne negativne posledice regulacije poklica davčni svetovalec je mogoče minimizirati. **Toda ne na račun pravno-varne, kvalitetne, celovite in točne davčne informacije**, ki jo nudi etični in strokovni davčni svetovalec in/ali računovodja.

Ki (licencirani davčni svetovalec in računovodja) lahko zagotovita (poleg potrebnih mehanizmov za nadzor nad izvajanje pristojnosti oseb z javnimi pooblastili in drugo) udeležanje poštenega davčnega sistema, ki temelji na:

1. Enakosti pred zakonom (materialno in postopkovno pravno),
2. Etičnem davčnem posredniku (računovodja, davčni svetovalec, odvetnik, ki deluje v davčnih postopkih in notar, ki izvaja storitve z davčnimi posledicami) in
3. Integritetnem delovanju oseb z javnimi pooblastili (ničelna toleranca do korupcije, ustavno-pravno pravilno izvajanje pooblastil, kar izključuje tudi dolžno ravnanje, kot primeroma podajo predlogov za spremembe zakonodaje..)

Oseba z javnimi pooblastili, ki opusti dolžno ravnanje (in ne predlaga sprememb zakonodaje ali spremembe ravnanja, ko in če je seznanjena z ustavno-pravnimi težavami v zakonih ali pri izvajanju zakonodaje), ravna neintegritetno.

Oseba, ki izvaja davčno-svetovalno storitev v nasprotju z duhom Ustave, ne izvaja svoje dejavnosti etično in strokovno, posledično pa izvaja storitev v nasprotju s poslanstvom, ki ga določa poklic.

Plačnik davkov, ki ne plača ustreznih davkov, ne more pričakovati ustreznih javnih storitev (npr. izobražena delovna sila...), predvsem pa se ne more posvetiti svojemu poslanstvu. In na koncu (če ni zagotovljenih realnih inštrumentov za zagotavljanje poštenosti davčnega sistema), plačujejo plačniki davkov višje davke– na račun tistih, ki »se znajdejo«.

Davčni svetovalec, ki pozna svoje poslanstvo (varovati interese oz. pravice plačnikov davkov) **mora zahtevati izboljšave zakonodaje (in ravnanj)**, ko in če ugotovi, da »se kršijo pravice« njegovih strank. **Odgovorno ravnanje profesije predvideva tudi aktivnosti na področju izboljšal zakonodaje in ravnanj pristojnih organov.**

To pa v primeru Slovenije pomeni (glede na visoko stopnjo kršitev), da potrebujemo **mehanizme za dejansko udejanjanje pravic plačnikov davkov** (ureditev svobodnega poklica davčni svetovalec, uvedba Varuha za pravice plačnikov davkov, zahteva za reformo I. in II. Stopnje ter reforma odločanja na Upravnem sodišču in drugo, kar je ZDSS ugotovil že v letu 2021 v Analizi ZDavP-2 in ZFU itd.), **saj tudi regulacija poklica, brez ostalih sprememb, ne more zadostno izboljšati »dejanskega stanja stvari« na področju pravno-varnega plačevanja javnih dajatev** (dajatve državnega proračuna, dajatve lokalne samouprave, prispevki in dajatve javnih gospodarskih služb in RTV prispevek).

Ker, če živimo davčni sistem, kot ga imamo in nobena oseba z javnimi pooblastili¹³ ni ugotovila pravočasno neskladnosti izvajanja davčne zakonodaje z ustavo (primeroma do odločitve Ustavno sodišče, ki »razveljavilo« celotni ZdavP-2¹⁴), **potem ostane plačniku davkov oz. slovenskemu podjetniku, kot zadnje »orožje«, samo še svobodni poklic - davčni svetovalec. Ki predstavlja njegov, še zadnji branik – za pošteno obdavčitev.** Seveda to lahko zagotovi resnično samo davčni svetovalec, ki bo »svoboden« oz. davčni svetovalec, ki ga bo zakonodajna veja oblasti »uokvirila« in mu omogočila izvajanje njegovega poslanstva.

Če iskreno naredimo analizo »dejanskega stanja« na področju izvajanja davčnih predpisov v povezavi z PRO ET CONTRA - regulacijo poklica (davčni svetovalec), potem je odločitev jasna:

1. Poklic je potrebno regulirati, regulacija pa mora »slabosti« regulacije, omejiti oz. znižati,
2. Hkrati pa potrebujemo CELOVITO DAVČNO REFORMO, ki jo lahko poimenujemo »IZGRADIMO POŠTEN DAVČNI SISTEM 2023-2033«. Regulacija poklica bi izboljšala 2. steber poštenega davčnega sistema. Potrebujemo pa tudi reformo I. stebra (enakost pred zakonom) in III. stebra (integritetno ravnanje oseb z javnimi pooblastili).

»Borba« za svobodni poklic davčni svetovalec (in računovodja) je boj za POŠTEN DAVČNI SISTEM V REPUBLIKI SLOVENIJI. Če bi ukinili korupcijo in za 50% znižali sivo ekonomijo, bi lahko znižali vse javne dajatve za 28,5% - ali pa bi zagotovili za 28,5% več javnih storitev!

Za pošten davčni sistem gre, regulacija davčnega svetovanja in računovodenja pa je zgolj eden izmed potrebnih korakov - do cilja, ki se imenuje **pošten in mednarodno-konkurenčen davčni sistem Republike Slovenije!**

Predsednik Zbornice davčnih svetovalcev Slovenije, 23.11.2023

¹³ Vse tri veje oblasti, neodvisni organi, vključno z Varuhom za človekove pravice, Uradom za preprečevanje pranja denarja, Komisije za integriteto in preprečevanje korupcije, organi v sestavi, kot je FURS itd.

¹⁴ Seveda pa je potrebno analizirati tudi nezakonite odmere v primeru lastnih deležev in prirasta premoženja, ki skupaj z zadnjo odločbo Ustavnega sodišča dokazujejo, da nimamo zagotovljenih mehanizmov, ki bi preprečili NEZAKONITE ODMERE davkov!

GRADIVA ZA PREGLED UREDITVE POKLICA DAVČNI SVETOVALEC

1. [GRADIVA OB DNEVU ZDSS 2023](#), vključno s seminarскими nalogami PRO ET CONTRA ob uvedbi reguliranega svobodnega poklica davčni svetovalec
2. Članek: **Pomen svobodnega poklica davčni svetovalec (glede na trenutno ureditev) in zakaj je regulacija poklica ključ za zagotovitev dejanskega udejanjanja pravic plačnikov davkov in za zagotovitev pravne varnosti slovenskih plačnikov davkov v Sloveniji.** Avtor: mag. Franc Derganc, Predsednik Zbornice davčnih svetovalcev Slovenije
3. Članek 2: [Pregled ureditve davčnih svetovalcev v EU: BStBK, 9 2023](#)
4. [Prevod HR Zakona o davčnem svetovanju](#) – gradivo z dodatkom PCRT standardi tudi za računovodje...
5. [Predlog sprememb Zakona o varuhu za človekove pravice](#), v kolikor bi Varuh za človekove pravice pridobil novo pristojnost – varovati tudi pravice plačnikov davkov, na podlagi uvedenega KODEKSA (verzija, če bi VARUHA “ustanovili” v okviru delovanja trenutnega Varuha...). Druga možnost je uvedba Varuha za pravice plačnikov davkov v posebnem zakonu.
6. [ANALIZA “stanja” davčnega sistema z vidika davčnega postopka in organizacije dela FURS iz leta 2021 \(ZDSS je že leta 2021 seznanila Ministra za finance o neustavnosti davčnih zakonov z Ustavo .....\)](#)
7. [Kodeks pravic plačnikov davkov, kot ga predlaga ZDSS.](#)
8. [Davki in pravičnost, v luči slovenske stvarnosti, kot jo ugotavlja Ustavno sodišče – 2.del. – Odprto pismo vsem, ki iščejo krivca za »največjo sramoto na davčnem področju«, ob zadnji odločbi Ustavnega sodišča, ki je razveljavilo davčni postopek](#)
9. [Zmotni aksiomi o davkih pri nas, lahko povzročijo zmotne ukrepe države...](#)
10. [Kaj je pošten davčni sistem.....](#)
11. [Kako se lotiti davčnih reform, vpliv integritete oseb z javnimi pooblastili na sivo ekonomijo, kaj je siva ekonomija itd.](#)

DEKLARACIJA O UVEDBI POŠTENEGA DAVČNEGA SISTEMA in UVEDBI REGULACIJE POKLICA DAVČNI SVETOVALEC V REPUBLIKI SLOVENIJI

Na podlagi:

1. analize Zbornice davčnih svetovalcev Slovenije iz leta 2021 (ZDSS), ki je ugotovila neustreznost rešitev v materialno in postopkovno pravnih davčnih predpisih v pomembnem delu (npr. 68.a člen in 74. člen ZDavP-2, neenakost pri plačevanju davka od dohodkov oz. dejavnosti itd.) in
2. neustreznih ravnanj davčne administracije v zvezi z izvajanjem pristojnosti (kar ugotavlja tudi Ustavno sodišče v zadnji odločbi v zvezi z Zakonom o davčnem postopku ter analiza ZDSS) ter
3. analize ZDSS, ki je ugotovila umanjkanje nujnih pogojev za kvalitetno delo izvajalcev storitev davčnega svetovanja in računovodenja,

ugotavljamo, da Republika Slovenija, od plebiscitarne odločitve za samostojno in demokratično republiko z dne 25.6.1991, ki ga je Ustavni zakon uvedel v slovenski pravni red dne 23.12.1991:

1. , preko določil Ustave RS, Primarnega prava EU (Ustanovna pogodba EU, Listina EU o temeljnih pravicah itd.) ter drugih mednarodnih pogodb (ESČP itd.) **varuje ključne pravice plačnikov davkov, tako v delu varovanja zasebnosti, lastnine, kot tudi drugih pravic, ki so povezane s plačevanjem javnih dajatev** (dajatve državnega proračuna, dajatve lokalne samouprave, prispevki za socialno varnost in javne dajatve javnih gospodarskih služb in RTV prispevek),
2. **nimamo pa uvedenih ustreznih pravnih pravil in ravnaj ter kontrolnih nadzornih mehanizmovj**, s katerimi bi plačniku davkov omogočili dejansko udejanjanje **pravice do lastnine, zasebnosti in drugih pravic plačnikov davkov, predvsem pravice do informiranja**, ki jo sicer **realizirata** etični davčni posrednik (davčni svetovalec in računovodja) in integritetna davčna administracija.

Izvajalci računovodskih in davčno-svetovalnih storitev (cca. 30.000 oseb) **nimajo zagotovljenih pravnih okvirov (in nadzornih mehanizmov)**, s katerimi bi zagotovili zaupanje strank v izvajanje storitev (znanje, izkušnje, drugi pogoji niso določeni v zakonodaji). **Predvsem pa ni zagotovljenega ključnega »orodja« za delo davčnih posrednikov - privilegija zaupnosti**. Ki je ključ za to, da bi plačnik davkov pravno-varno zaupal davčnemu posredniku vse relevantne informacije v davčnih zadevah. Posledično davčni posrednik ne more zagotoviti točne, celovite in pravočasne davčne informacije oz. napovedi oz. davčnega obračuna za plačnike davkov, kar povišuje tveganje neustreznih plačil javnih dajatev.

Zato ZAHTEVAMO, da:

1. izvršilna in zakonodajna veja oblasti v Republiki Sloveniji **zagotovita pri plačilu javnih dajatev, tudi slovenskim plačnikom davkov, vsaj enak nivo pravic** (predvsem pravico biti informiran o davkih), **kot so jih deležna avstrijska ali nemška podjetja**. Varovanje pravice plačnika davkov se mora zagotoviti z ustrezno regulacijo poklica davčni svetovalec in računovodja in sicer v **Zakonu o davčnem svetovanju**.
2. Na podlagi zgoraj navedenih dejstev in skladno z zavedanjem, da sama regulacija poklica davčni svetovalec ni zadostni ukrep za zagotovitev poštenega davčnega sistema, **podajamo tudi ZAHTEVO za celovito davčno reformo** (materialno in postopkovno-pravno) v smeri izboljšanja poštenosti davčnega sistema (enakost pred zakonom, etičnost davčnih posrednikov in integritetno ravnanje oseb z javnimi pooblastili), **v kateri bi zagotovili mehanizme za dejansko udejanjanje pravic plačnikov davkov** in bi s tem **zagotovili izgradnjo poštenega davčnega sistema**.

Zahtevamo, primeroma:

- Uvedbo Varuha za pravice plačnikov davkov (in Kodeks za varovanje pravic plačnikov davkov),
- nadzorne mehanizme nad izvajanjem pooblastil FURS (standardi za delo FURS v povezavi z udejanjanjem pravic plačnikov davkov) ter
- nadzorne mehanizme nad nastajanjem davčne zakonodaje z uvedbo obvezne revizijske sledi (vključno z analizo stanja in posledic sprememb z vidika udejanjanje Ustave RS) pri nastajanju vseh davčnih predpisov.

Zahtevamo tudi reformo odločanja na I. in II. stopnji davčnega postopka ter reformo odločanje v sodnih postopkih v zvezi z javnimi dajatvami v smeri hitrejših in ustavno-pravno pravih postopkov ter druge spremembe, ki bi zagotovile slovenskim podjetjem (plačnikom davkov), **da do prekomerne obogatitve države (iz naslova nezakonito pobranih davkov) več ne prihaja** in da se stopnja poštenosti davčnega sistema prične izboljševati.

S to deklaracijo seznanjamo vse pristojne organe, ki morajo, skladno z načeli integritetnega ravnanja (opustitev dolžnih ravnanj predstavlja ne integritetno ravnanje) podati ustrezne rešitve v smeri spremembe zakonodaje (ko in če zaznajo težave) in spremembe ravnanj v okvirih, kot jih določa Ustava Republike Slovenije.

23. Listopad 2023. Dan Zbornice davčnih svetovalcev Slovenije

V vednost: Vlada Republike Slovenije, Državni zbor RS, Državni svet RS, Vrhovno sodišče RS, Predsednica Republike Slovenije.

Povezava do spletnega glasovanja o deklaraciji (www.zdss.si):

[KLIKNITE TUKAJ](#)